

Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o.

Radnička cesta 1, Zagreb

Hrvatska stručna udruga za plin je, u skladu sa programom “Poticanje energetske efikasnosti u Hrvatskoj” Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske, dala upute postojećim potrošačima plina, za racionalno i efikasno korištenje plina prema vrstama upotrebe široko zastupljenim u kućanstvima u Hrvatskoj.

UPOTREBA PLINA ZA GRIJANJE KUĆANSTVA

Da bi grijanje prostorija bilo efikasno i za korisnike udobno, upravljanje sustavom grijanja vrši se ili termostatom kojim se podešava željena temperatura, ili programatorom, kojim se može odrediti način grijanja kroz nekoliko dana, a može se i daljinski nadzirati i upravljati.

Temperatura grijanih prostorija treba biti ugodna i zato se za pojedine prostore preporučuju sljedeće temperature:

- za kuhinje, hodnike, WC i sl. $t = 18^{\circ}\text{C}$,
 - za dnevni boravak, radne sobe i kabinete: $t = 20^{\circ} - 22^{\circ}\text{C}$.
 - kupaonice, $t = 24^{\circ}\text{C}$,
 - sobe za spavanje; $t = 15^{\circ} - 16^{\circ}\text{C}$,
 - ulazi, prolazi, smočnice i druge sporedne prostorije – ne griju se!
- ako se prostorije griju na temperaturu samo 1°C nižu od preporučene, štedi se oko 5% energije za grijanje,
 - ugradnjom termostatskih ventila na radijatore, koji automatski održavaju zadanu temperaturu prostorije, uštedi se od 15% do 20% energije za grijanje,
 - provjetranje prostorija zimi, mora osigurati izmjenu zraka u prostoriji, ali ne i hlađenje zidova. Zato kod provjetranja, treba stajati kod zida prostorije koji je najviše udaljen od otvorenog prozora, pa kad se osjeti da je svjež zrak došao do tog dijela prostorije, za što je obično potrebno oko 5 minuta, zatvaraju se prozori i provjetranje prekida.
 - osobita ušteda energije za grijanje i potrošnu toplu vodu postiže se ugradnjom solarnog sustava na postojeći sustav grijanja plinom,
 - ne moraju se uvijek grijati svi prostori koji se na koriste,
 - kad se ne boravi u objektu, nije nužno njegovo grijanje već samo temperiranje (da se spriječi zamrzavanje i pucanje cijevi).

UPOTREBA PLINA ZA KUHANJE

1. Prije paljenja štednjaka, treba sve pripremiti za kuhanje, a posude s jelom pripremljenim za kuhanje, staviti na plamenik štednjaka, odgovarajuće veličine kola,

2. Posudu s hranom, začinima i potrebnom količinom vode staviti na sredinu plamenika, pokriti poklopcem i tek tada upaliti plin.
3. Plamen podesiti na maksimalnu jačinu, ali tako, da obuhvaća cijelu posudu. Tako će cijela posuda biti obavijena plaštem vrelih plinova izgaranja, čime se postiže najbolje iskorištenje topline.
4. Kada jelo zakuha, smanjiti plamen na takvu jačinu, da jelo dalje prokuhava. Često je dovoljan i minimalni plamen.
5. Po mogućnosti koristiti ekspres-lonce za kuhanje.
6. Jelo ne treba kuhati u većoj količini vode od željene gustoće jela, jer se za isparavanje suviše vode ne troši samo veća količina topline, plina i vremena, već se dužim kuhanjem uništavaju vitamini i hranjivost jela,
7. Za kuhanje nikad ne koristiti uske posude. Normalne posude za kuhanje na plin su niske, promjera 20 do 22 cm,
8. Dna posuda za kuhanje nisu masivna, da bi se toplina plamena što lakše prenijela na sadržaj posude,
9. Uvijek kuhati u pokrivenim posudama. Iz otvorenih posuda ne izlazi samo toplina koju treba nadomjestiti većom potrošnjom plina, već dotok hladnog zraka u posudu uništava vitamine i miris hrane. S pokrivenom posudom kod kuhanja, utrošit ćete za trećinu (1/3) plina manje.

UPOTREBA PLINA ZA PRIPREMU TOPLE SANITARNE VODE

Potrošnja tople vode može se smanjiti izbjegavanjem nepotrebne potrošnje i smanjenjem gubitaka topline tople vode, a glavne su mjere:

1. Smanjenjem tlaka tople vode,
2. Ugradnjom perlatora na slavine tople vode, čime se do 50 % smanjuje količina tople vode, zbog dodavanja zraka u mlaz vode, mlaz je mekši i manje je prskanje vode u lavabou ili kadi,
3. Izbjegavanjem nepotrebnog istjecanja tople vode, npr. kod dugotrajnog pranja pod mlazom tekuće vode,
4. U pravilu, na slavini (miješalici) najprije pustiti hladnu vodu, a onda otvarati dovod tople vode, dok se ne postigne željena temperatura vode,
5. Za tuširanje je potrebna trostruko manja količina vode, nego za kupanje u kadi,
6. Za pranje ruku i umivanje treba koristiti umivaonik a ne kadu, jer su slavine na kadi veće i troše veće količine tople vode,
7. Topla voda ne treba imati temperaturu višu od 45°C, premda se dopuštaju i temperature do 60°C,
8. Svi uređaji za toplu vodu, a posebno ventili i slavine, moraju biti ispravni, bez curenja i kapanja,
9. Preporuča se gdje god je moguće, kombinirati pripremu tople vode pomoću solarnih kolektora s postojećim sustavom pripreme tople vode na plin, osobito kod zamjene postojećeg dotrajalog uređaja novim.

UPOTREBA PLINA ZA HLAĐENJE I GRIJANJE PLINOM

Korištenje plina za hlađenje u kućanstvu, javnom i poslovnom sektoru, dobilo je širi zamah pojavom plinskih apsorpcijskih crpki. S njima je moguće hladiti i grijati isti prostor putem istih ogrjevnorashladnih tijela (konvektora).

Kao kod grijanja, tako i kod hlađenja postoje određena pravila uvjetovana ekonomskim i zdravstvenim razlozima:

- prostorije za boravak ljudi ne hladiti ispod 24 do 25°C,
- zdravo je hlađenje oko 5°C do 7°C niže od okolne vanjske temperature. Na primjer kod vanjske temperature od + 33°C, prostorije bi se smjele ohladiti na temperaturu od + 28°C, ali ne niže od + 26°C!
- hlađenjem za 1°C nižu temperaturu, troši se oko 8 % više energije!
- svaka prostorija ima svoj konvektor i uređaj za upravljanje temperaturom grijanja i hlađenja
- prostore koji se ne koriste, nije nužno grijati odnosno hladiti,
- brzine grijanja i hlađenja prostora su veće od onih kod grijanja radijatorima.